

Verslaglegging ontwikkelgesprek Bachelor Farmakunde

Datum: 3 april 2026

Aanwezig: Eric Entken (vz visitatiepanel), Alfons Hoytink (secr NQA), Sofie van Wessel (opleidingsmanager Farmakunde), Maarten Butink (vz TEG Farmakunde), Jenny van Gent (vz Curcie Farmakunde), Titia Buising (Adviseur Kwaliteitszorg HU)

Inleiding

Deze publicatie bevat de uitkomsten van het ontwikkelgesprek dat de opleiding Bachelor Farmakunde op 2 april 2026 met (een afvaardiging van) het panel heeft gevoerd in het kader van de visitatie. Het gesprek en de inhoud van dit verslag zijn geen onderdeel van de beoordeling van de opleiding, maar biedt de opleiding de gelegenheid om te sparren over ontwikkelgerichte en toekomstgerichte onderwerpen. Tijdens het ontwikkelgesprek zijn op initiatief van de opleiding vier thema's besproken, waarvan de conclusies onderstaand zijn uitgewerkt.

Thema 1: Wendbaarheid opleiding

Het panel waardeert onze gedegen aanpak van onderwijsvernieuwing en adviseert tegelijkertijd om meer wendbaar te worden in het licht van snelle ontwikkelingen in het farmaceutische domein. Graag bespreken we hoe we als opleiding/curriculum wendbaar kunnen zijn, ruimte hebben om te piloten en tevens de kwaliteitsstandaard hoog kunnen houden.

De opleiding is gestart met de ontwikkeling van een nieuw curriculum. Hiervoor is ongeveer vijf jaar uitgetrokken. Daarin staat de opleiding voor de uitdaging om wendbaarheid in tempo te behouden en aan te passen aan nieuwe ontwikkelingen. De vraag is of de focus van het panel ligt op inhoud, organisatie of tempo.

De kern van de bevindingen is dat het panel waarde hecht aan de goed doordachte acties, uitstekende documentatie en kwaliteitsbeleid van de opleiding. De keerzijde hiervan is de wendbaarheid waar het panel naar verwijst. Om wendbaarheid te vergroten kan gedacht worden aan:

In het licht van het proces van curriculumontwikkeling volgend jaar ook te gaan starten met enkele kleinere experimenten. Het leren van experimenten en onderzoeken is waardevol voor de curriculumvernieuwing. Dit kan op het gebied van inhoud, organisatiedidactiek of bijvoorbeeld pedagogiek. Hier kunnen docenten in betrokken worden die al bezig zijn innovatie of diegenen die hier een uitdaging in zien. Gun je zelf als opleiding deze ruimte, naast alles dat al perfect geregeld is.

Interessante thema's hierbij zouden zomaar kunnen zijn: formatief handelen, toetsing als integraal onderdeel van het leerproces, het uitproberen van andere onderwijsvormen voor een module, het meer en op andere wijzen samenwerking met de praktijk, en/of het tillen naar een hoger niveau van de invulling van projectmanagement (bijvoorbeeld samen met de praktijk) en vanzelfsprekend ook de toepassing en gebruik van AI in de opleiding. Inzake dit laatste gaat het dan vooral om het voorbereiden van studenten op de manier waarop in het werkveld AI gebruikt wordt.

Het panel ziet ook ruimte en kansen in het ontwikkeltraject om te experimenteren met flexibele inhouden, om de wendbaarheid te vergroten, passend bij actuele ontwikkelingen in het werkveld. Daarvoor zal dan in het bestaande curriculum ruimte gemaakt moeten worden. Dat zou kunnen als het blokkenschema (of een gedeelte daarvan) is vormgegeven in bijvoorbeeld in beroepstaken (voor het beroep herkenbare eenheden (hier bijv. projectmanagement, adviseren) die op meerdere niveaus terugkomen en waarin inhouden zouden kunnen wisselen aan de hand van o.a. de actualiteit of ontwikkelingen in het beroep. Flexibiliteit in de volgorde van het curriculum en de inhoud van het curriculum zijn beide belangrijk, ook met het oog op duurzaamheid en de (toets)druk die studenten en docenten ervaren. Waar in het curriculum kan ruimte gemaakt worden om inhouden uit te wisselen op basis van actualiteit?

Wat betreft die wendbaarheid m.b.t. bepaalde inhouden zou het mogelijk zijn nog eens specifiek stil te staan bij de doelen van de opleiding en deze langs de kernconcepten te leggen die studenten in ieder geval (op school) moeten leren. Deze houdt nauw verband met de huidige BoKS, maar ook met de 'big six', waarmee de opleiding kan spelen in dit kader. De kernconcepten zouden jaarlijks besproken kunnen worden met de BVC.

Een overweging zou kunnen zijn om de BVC in dit kader op te delen in twee groepen. Zoals dat gebeurt in den Haag: een strategisch BVC (met stakeholders) en een meer uitvoerende BVC (met meerdere werkveldbegeleiders bijv.). Strategische over richting, profilering en inhoudskeuzen hoeven dan niet met de hele BVC besproken te worden. De uitvoerende BVC kan dan meer op praktisch niveau meedenken over invulling van de gemaakte keuzes in school en in stage.

Thema 2: Ontwikkelingsgericht toetsen

Het panel onderstreept onze beweging naar ontwikkelingsgericht leren en toetsen. Graag wisselen we nader van gedachten over deze herinrichting van onderwijs en toetsing, passend bij onze visie op onderwijs/toetsing, waarbij we nog zoekend zijn naar de positie en verhouding van kennis(toetsen) en vaardigheden(toetsen) in het curriculum.

In dit kader is gesproken over het *programmatisch nadenken over toetsen* (in plaats van programmatisch toetsen). Soms is programmatisch toetsen de oplossing, maar soms ook niet, afhankelijk van de praktijk waarvoor studenten worden opgeleid en de bedoeling van opleiding. In het gesprek kwam naar voren dat het niet noodzakelijk is om na elk afzonderlijk blok te toetsen. Wanneer blokken elkaar opvolgen, kan er ook gewerkt worden met formatieve feedback gedurende, waarna pas na een aantal blokken een summatieve toets plaatsvindt. Op die manier krijgt leren meer ruimte en wordt toetsing doelgerichter ingezet.

De examencommissie is goed in summatieve toetsen en kan aan de voorkant meekijken en meedenken in de herinrichting. De CurCie en de TEG werken nauw samen en er zijn opleidingen waar dat al één geheel is. De CurCie en de TEG ontwikkelen samen, en de integratie van toetsen en leren is hier absoluut van toepassing. Het is ook belangrijk om keuzes te maken over wat we wel en niet doen.

Een belangrijk aandachtspunt is het maken van scherpe keuzes: wat doen we wel en wat doen we niet? Niet alles hoeft tot in extreme diepgang uitgewerkt te worden. Dit kan leiden tot 'obese curricula' en 'obese toetsing', waarbij de hoeveelheid inhoud en toetsen uit balans raakt met

het doel. Het is daarom belangrijk om overzicht te houden en keuzes steeds te toetsen aan de doelen van de opleiding.

TLN onderzoekt dergelijke vraagstukken en heeft expertise op het gebied van verandkunde. Zij kunnen helpen bij het begeleiden van dit soort ontwikkelprocessen. Ook met het afscheid nemen van oude gewoontes op het gebied van toetsing. Deze ondersteuning is ook in eerdere trajecten ingezet. Tegelijkertijd blijkt de praktijk weerbarstig: tijdgebrek en volle agenda's maken verandering lastig. Juist daar ligt ook de expertise van deze begeleiders: hoe realiseer je verandering in een context waarin tijd schaars is en niet iedereen vanzelf meebeweegt?

Tot slot werd de piramide van Miller genoemd als mogelijk helpend denkkader bij het nadenken op welke niveau toetsing zou moeten plaatsvinden. Dit denkmodel maakt volgens bepaalde experts (zie o.a Eric Mazur) inzichtelijk dat het hoger onderwijs zich meer zou moeten richten op de bovenste niveaus, zoals 'shows how' en 'does', waarbij toepassing van kennis centraal staat. In de praktijk ligt de nadruk nog te vaak op toetsing van de lagere niveaus, van kennis en begrip alléén. Het toepassen van kennis en de wendbaarheid om met deze kennis te kunnen klinisch- en kritisch redeneren staat voorop in jullie beroep. Dat dat niet kan t zonder een goede theoretische basis is helder, maar die theorie moet wel in dienst staan van het handelen en niet andersom.

Thema 3: Weging bij toetsen en eindwerken

Het rapport (p. 21) bevat een passage over de weging bij toetsing. Graag verhelderen we kort de bevindingen hierover van het panel, zodat de opleiding dit advies scherper krijgt.

Het is het panel opgevallen dat in de stukken veel '1tjes' staan. Bij een toets met veel onderdelen geeft de toetsmatrijs in de regel de weging aan, gebaseerd op inhoud of BoKS. De '1tjes' vallen op, ook bij eindwerken. Alle onderdelen wegen hierbij evenveel. Het panel acht het belangrijk dat prioriteiten of onderwerpen die meer nadruk zouden moeten hebben ook als zodanig meer gewicht in de schaal leggen.. Bij het eindwerk kan dat dan bijvoorbeeld ten aanzien van de complexiteit van de keuze van onderwerp van het onderzoek wat meer belang krijgen. Als het voor het go/no go moment is, bepaalt de complexiteit dan voor een groot deel het eindoordeel. Het gaat er vooral om om in de veelheid van competenties, leeruitkomsten, criteria en '1tjes' prioriteit aan te brengen en daarmee ook houvast te bieden aan studenten.

Thema 4: Projectmanagement

Het rapport omvat een passage over projectmanagement (p. 18), waarbij het panel opmerkt dat projectmanagement behoorlijk generiek wordt benaderd, een specifiek op het beroepenveld gerichte invulling is te adviseren.

Het panel vindt de projectmanagement methode van Grit, die door de opleiding gebruikt wordt, te generiek. Studenten gaan gedurende de opleiding en in het werkveld aan de slag met (steeds) complexere projecten die vragen om andere, meer geavanceerde tools en methodieken. Bij het uitvoeren van deze meer geavanceerde methodieken voor projectmanagement in complexe projecten komt dan ook het multidisciplinaire stakeholder perspectief aanbod.